

MEĐUNARODNA EKONOMIJA

08

8.1. Globalna ekonomska i finansijska kretanja

Prema oktobarskoj prognozi MMF-a, stopa rasta globalne ekonomije u 2023. godini iznosi 3,0% i nije mijenjana u odnosu na julski izvještaj. Prognoza rasta za 2024. godinu smanjena je za 0,1 pp i sada iznosi 2,9% (tabela 8.1).

Napredne ekonomije ostvariće rast od 1,5% u 2023, još uvijek značajno niže u odnosu na 2,6% iz prethodne godine. MMF očekuje rast od 0,7% eurozoni, što predstavlja dodatno usporavanje ekonomske aktivnosti u odnosu na julski izvještaj kada je ista stopa iznosila 0,9%, a 2022. godine 3,3%. Za SAD prognozirani je rast od 2,1%.

Ekonomije u razvoju i usponu očekuje rast od 4,0%, što je gotovo na istom nivou kao i 2022. godine (4,1%). Podaci MMF-a ukazuju da će ekonomija Kine ostvariti rast od 5,0%, naspram prošlogodišnjih 3,0%. Grupi evropskih ekonomija u razvoju i usponu, kojoj pripada i Crna Gora, prognozira se 0,6 pp veći rast u odnosu na prethodni izvještaj, i sada iznosi 2,4%.

Tabela 8.1

Pregled odabranih globalnih indikatora, %					
Indikator	Procjena za 2022.	Prognoze		Razlike u odnosu na prognoze jula 2023, pp	
		2023.	2024.	2023.	2024.
Realni rast BDP-a					
Svijet	3,5	3,0	2,9	0,0	-0,1
Napredne ekonomije	2,6	1,5	1,4	0,0	0,0
SAD	2,1	2,1	1,5	0,3	0,5
Eurozona	3,3	0,7	1,2	-0,2	-0,3
Japan	1,0	2,0	1,0	0,6	0,0
Ekonomije u razvoju i usponu	4,1	4,0	4,0	0,0	-0,1
Kina	3,0	5,0	4,2	-0,2	-0,3
Indija	7,2	6,3	6,3	0,2	0,0
Rusija	-2,1	2,2	1,1	0,7	-0,2
Evropske ekonomije u razvoju i usponu	0,8	2,4	2,2	0,6	0,0
Cijene berzanskih roba, prosječna stopa					
Nafta	39,2	-16,5	-0,7	4,2	5,5
Neenergenti	7,9	-6,3	-2,7	-1,5	-1,3
Potrošačke cijene, prosječna stopa					
Napredne ekonomije	7,3	4,6	3,0	-0,1	0,2
Ekonomije u razvoju i usponu	9,8	8,5	7,8	0,2	1,0

Izvor: MMF, oktobar 2023. godine

Oporavak od pandemije COVID-19 napreduje sporo i neravnomjerno na globalnom nivou, a ne pogoduje mu, naročito u Evropi, ni nastavak ratnih zbivanja u Ukrajini. Ekonomska aktivnost se još nije u potpunosti vratila na nivo prije pandemije, posebno u ekonomijama u razvoju i usponu, a regionalni dispariteti rastu.

U odnosu na drugi kvartal ove godine, prema preliminarnim podacima Eurostat-a, ekonomska aktivnost u eurozoni u trećem kvartalu zabilježila je stopu pada od 0,1%. Njemačka, Francuska, Italija i Španija, kao najveće ekonomije eurozone, ostvarile su sledeće stope rasta: -0,1%, 0,1%, 0,0% odnosno 0,3%. Upoređujući treće tromjesečje 2023. sa istim periodom 2022, ekonomska aktivnost u eurozoni povećana je za 0,1%.

Ekonomija SAD-a u trećem kvartalu ostvarila je brži rast od očekivanog, uprkos višim kamatnim stopama i tekućim pritiscima inflacije. BDP je uvećan za 4,9% u odnosu na prethodni kvartal⁶⁷, što predstavlja najveći rast u prethodne skoro dvije godine. Ekonomija Kine u trećem kvartalu 2023. zabilježila je stopu rasta od 1,3%, dok je stopa rasta u drugom kvartalu korigovana sa 0,8% na 0,5%.

Kao i u prethodnom periodu, Evropska centralna banka je tokom trećeg kvartala o.g. nastavila sa pooštavanjem monetarne politike, pa je tako na sjednici u julu donijeta odluka o povećanju glavne refinansirajuće stope, sa prethodnih 4,00% na 4,25%, a polovinom septembra povećana je za još 0,25 pp na 4,50%. ECB je navela da, iako je inflacija u padu, očekuje se da će u narednom periodu ostati prilično visoka, a inflatorni pritisci unutar EU jaki. Takođe, navodi se da su ključne kamatne stope na nivoima koji će, ako se održavaju dovoljno dugo, dati značajan doprinos cilju vraćanja inflacije na željenih 2%. Na sjednici u oktobru o.g. nije bilo odluka o novim promjenama, čime je glavna refinansirajuća stopa zadržala nivo od 4,50%.

FED je nastavio da djeluje u cilju ostvarenja ciljeva monetarne politike tj. svođenja inflacije na 2%. U trećem kvartalu, referentna kamatna stopa povećana je jednom, za 0,25 pp na raspon od 5,25-5,50%, koji je ujedno i najviši nivo referentne stope još od jula 2001. Navedeno je da se ekonomija ove godine pokazala otpornijom nego što se očekivalo, ali da i dalje postoji zabrinutost zbog uticaja pooštrenih uslova kreditiranja na ekonomsku aktivnost i inflaciju. Govoreći o finansijskoj stabilnosti, FED je, kao i u prethodnom kvartalu, naveo da je bankarski sistem pokazao „snagu i izdržljivost“ i da su se izazovi sa kojima se ranije suočavao smanjili. Na sjednici u novembru odlučeno je da referentna kamatna stopa zadrži isti nivo.

Prinosi na njemački, francuski, španski i italijanski desetogodišnji državni dug na kraju trećeg kvartala porasli su u odnosu na kraj prethodnog kvartala i iznosili su 2,84%, 3,40%, 3,93% odnosno 4,78%. Spređovi tj. razlike između prinosa na desetogodišnje državne obveznice Francuske, Italije i Španije i istovjetnog njemačkog duga bili su veći na kraju trećeg u odnosu na drugi kvartal o.g. (grafikon 8.1). Navedeni spređovi iznosili su 0,56 pp, 1,09 pp odnosno 1,94 pp. Prinos na ekvivalentan američki dug bio je viši na kraju trećeg kvartala u odnosu na kraj drugog kvartala i iznosio je 4,57%.

Imajući u vidu da je prinos na njemačke desetogodišnje obveznice tokom 2022. i prve polovine 2023. godine ostvario veliki skok, tokom većeg dijela trećeg kvartala nijesu zabilježene veće fluktuacije i ostvaren je znatno blaži, ali stabilan rast. Ukupni rast bio je obilježen tržišnim očekivanjima i ostvarenjima u pravcu povećanja referentnih kamatnih stopa ECB-a, koja je to učinila iz dva navrata tokom trećeg kvartala, po 0,25 pp. Naime, početkom kvartala podaci su ukazivali da je inflacija bila u skladu s očekivanjima. Da inflatorni pritisak jenjava potvrdili su izjavama i članovi Upravnog vijeća ECB-a

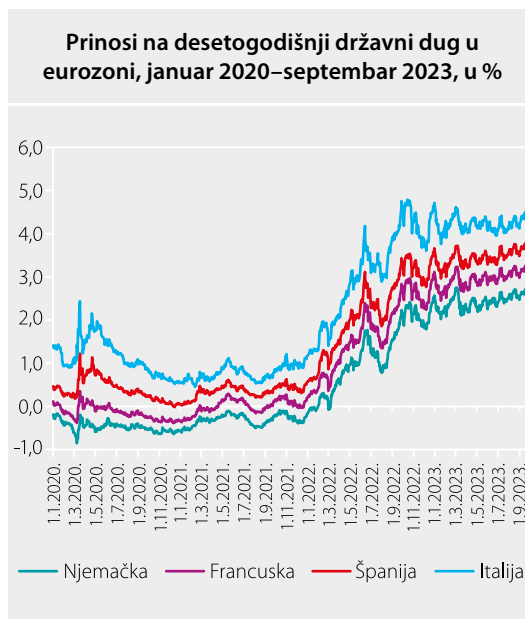
⁶⁷ Stopa izražena na godišnjem nivou – tzv. anualizovana stopa rasta.

ukazujući time da nova povećanja kamatne stope nisu zagarantovana, što je rezultiralo obaranjem prinosa. U nastavku tromjesečja, prinis je rastao kako su tržišni učesnici očekivali da će kamatne stope ostati na povišenom nivou duži period. U prilog je išlo i istraživanje ECB-a, prema kojem je blago povišena stopa prognoza inflacije za naredne tri godine, kao i izjave zvaničnika o mogućim novim povećanjima kamatne stope. Na kretanje prinosa uticali su i brojni spoljni faktori. Veliki rast cijena nafte doprinio je povećanju inflatornih očekivanja. Na kretanje prinosa uticalo je i kretanje prinosa na američki dug, koji je pak bio pod uticajem boljih ekonomskih pokazatelja i oporavka tražnje za rizičnim sredstvima odnosno rastom cijena akcija. Takođe, slabiji kineski ekonomski podaci naglasili su zabrinutost oko globalnog ekonomskog rasta.

Kratkoročne tržišne referentne kamatne stope nastavile su da prate referentne kamatne stope centralnih banaka (grafikon 8.2). Tokom trećeg kvartala, rast šestomjesečnog *LIBOR*-a i *SOFR*-a bio je znatno manji nego u prvoj polovini ove godine. Šestomjesečni *LIBOR* porastao je za 0,13 pp i na kraju trećeg kvartala o.g. iznosio je 5,90%. *SOFR* je porastao za 0,22 pp i treći kvartal okončao je u iznosu od 5,31%. S druge strane, tromjesečni *EURIBOR* i *€STR* ostvarili su intenzivniji rast. Tromjesečni *EURIBOR* porastao je za 0,38 pp, pa je na kraju septembra iznosio 3,95%. Na kraju kvartala, *€STR* je iznosio 3,88%.

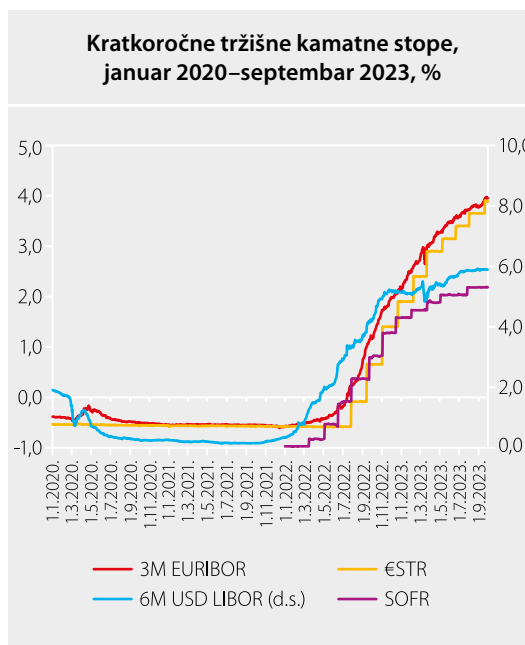
Euro je tokom trećeg kvartala 2023. godine nominalno apresirao u odnosu na funtu (0,86%) i jen (0,32%), dok je depecirao u odnosu na dolar (3,08%) i švajcarski franak (0,96%) (grafikon 8.3). Euro se tokom ovog izvještajnog perioda prosječno kretao na nivou od 1,088 dolara za euro, a na kraju septembra kurs je iznosio 1,0573 dolara za euro. Tokom ovog kvartala, kurs eura i dolara oblikovali su podaci realnog sektora (Njemačke, eurozone i SAD-a), inflatorna kretanja, tržišna očekivanja budućih koraka monetarnih vlasti, ali i zabrinutost oko usporavanja ekonomske aktivnosti Kine. U domenu podataka iz realnog sektora, uglavnom slabiji rezultati eurozone i Njemačke uticali su na pad kursa - industrijska proizvodnja, maloprodaja, fabričke narudžbe, povjerenje potrošača i opšta ekonomska pozicija. S druge strane, generalno bolja ekonomska aktivnost u SAD-u doprinijela je padu kursa odnosno jačanju dolara (bolji podaci tržišta rada, industrijske proizvodnje, sektora usluga i maloprodaje). Pažnju tržišnih učesnika

Grafikon 8.1

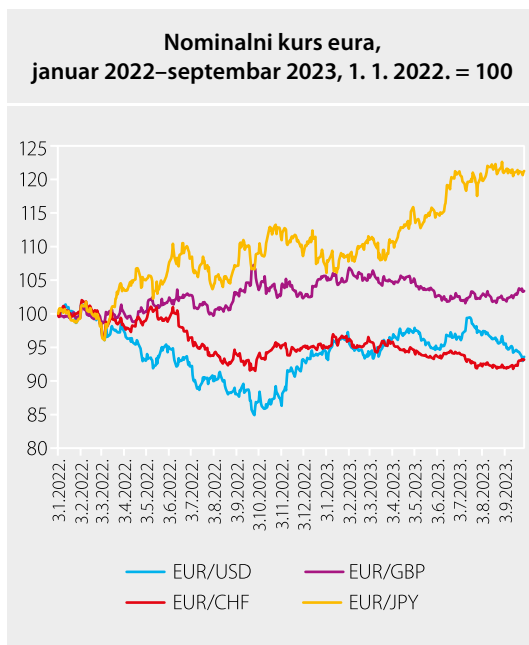
Izvor: Bloomberg

Grafikon 8.2

Izvor: Bloomberg

Grafikon 8.3

Izvor: Bloomberg, kalkulacije CBCG

cijene nafte tokom ovog kvartala podsticali su industrijski podaci i podaci američke vlade, koji su ukazivali na niske zalihe nafte u SAD-u. U prilog rastu cijene išla su predviđanja Međunarodne agencije za energetiku oko dnevnog rasta globalne tražnje za naftom u 2023. godini. Zabrinutost oko oporavka kineske ekonomije imala je suprotan efekat na cijenu nafte, s obzirom na to da bi slabljenje moglo dovesti do velikog pada u tražnji za naftom do kraja ove godine. Konačno, cijenu je diktiralo i kretanje dolara u odnosu na korpu valuta, kao i odluke monetarne politike. Prema prognozama MMF-a iz oktobra 2023. godine, cijene nafte će tokom 2023. godine ostvariti prosječan pad od 16,5%, dok će pad cijena neenergenata, kao jedne heterogene grupe berzanskih roba, iznositi 6,3% (tabela 8.1).

Gledano prema indeksu VIX^{68} , nestabilnost na finansijskim tržištima bila je niska s obzirom na to da je volatilnost indeksa u trećem kvartalu 2023. bila manja nego u prethodnom kvartalu i bliži se vrijednostima prije nastanka pandemije. Prosječna vrijednost indeksa u trećem kvartalu bila je 15,0 poena, krećući se u rasponu od 12,8 do 18,9 poena.

Cijena zlata, kao specifičan indikator stresa i rizika u globalnoj ekonomiji i na finansijskim tržištima, na kraju kvartala iznosila je 1.848,6 \$/oz i bilježila je opadajući trend. Na početku trećeg kvartala, cijena zlata porasla je do dvomjesečnog maksimuma (1.987,5 \$/oz), što je bilo uzrokovano padom prinosa na američkom tržištu državnih obveznica, procjenama kako će se sporiji oporavak kineske ekonomije odraziti na globalni rast, ali i zbog naznaka da je Fed blizu okončanja ciklusa zatezanja monetarne politike. U nastavku kvartala, cijena se smanjivala po osnovu pozitivnih ekonomskih pokazatelja, na prvom mjestu BDP-a, ali sniženog očekivanja u vezi sa recesijom SAD-a u narednih dvanaest mjeseci. Novo podizanje kamatne stope FED-a i rast dolara u odnosu na većinu valuta odrazilo se na pad tražnje.

privukao je nivo američkog duga odnosno pomijeranje gornje granice zaduženja i izbjegavanja bankrota, što je okončano pozitivnim ishodom. ECB je tokom kvartala dva puta podizala kamatnu stopu, pri čemu je ukazano da je bazična inflacija i dalje izuzetno visoka.

Na kraju trećeg kvartala o.g. cijene berzanskih roba porasle su u prosjeku za 9,5% u odnosu na kraj drugog kvartala 2023. godine. Cijene energenata porasle su za 23,4% - cijena nafte porasla je 26,5%, dok su cijene prirodnog gasa i uglja porasle za 16,1%, odnosno 23,1%. Cijene neenergenata pale su za 1,4%, hrane i pića za 3,6%. Cijene metala ostvarile su rast od 0,3%.

Tokom izvještajnog perioda, cijena nafte ostvarivala je gotovo konstantan rast i dostigla je najviši nivo u ovoj godini. Veliki uticaj na snažan rast cijena nafte predstavljalo je smanjenje proizvodnje od strane OPEC+ zemalja, sa fokusom na Saudijsku Arabiju i Rusiju koje su dogovorile da smanjenje ostane na snazi do kraja godine. Rast

⁶⁸ Mjera očekivane volatilnosti cijena američkih akcija.

Na kraju trećeg kvartala o.g. svjetski kumulativni indeksi završili su na nižim nivoima nego što su bili na kraju drugog kvartala. Njujorški *SPX* i frankfurtski *DAX* bili su niži za 3,6% odnosno 4,7% u odnosu na kraj drugog kvartala o.g. Panevropski indeks *STOXX* zabilježio je pad od 2,5%, dok je *FTSE 100* ostvario rast od 1,0%.

8.2. Eurozona

Ekonomska aktivnost u eurozoni, u trećem kvartalu 2023. godine, zabilježila je pad od 0,1%. Prema prognozama Evropske komisije⁶⁹, stopa rasta će u 2023. iznositi 0,6%, odnosno 1,2% u 2024. godini. Najveće ekonomije eurozone, Njemačka, Francuska, Italija i Španija zabilježile su sljedeće stope rasta: -0,1%, 0,1%, 0,0% i 0,3%.

Industrijska proizvodnja u eurozoni pala je u trećem kvartalu 2023. godine 1,2% u odnosu na prethodni kvartal, i 4,7% u odnosu na isti period prethodne godine. Promet trgovine na malo zabilježio je pad od 0,4% u odnosu na prethodni kvartal, i pad od 1,9% u odnosu na isti period 2022. godine. Građevinska aktivnost zabilježila je pad od 0,3% u odnosu na prethodni kvartal, dok je u odnosu na isti period prethodne godine zabilježila rast od 0,5%.

Stopa nezaposlenosti bilježi pad od avgusta 2020. godine kada je iznosila 8,6%. Na kraju prethodne godine pala je na 6,6%, a na kraju drugog kvartala 2023. godine na 6,5%. U eurozoni, kvartalna stopa nezaposlenosti bila je najniža u Malti (2,5%), Njemačkoj (3%) i Holandiji (3,5%), a najviša u Španiji (11,9%), Grčkoj (11,3%) i Italiji (7,7%).

Godišnja stopa inflacije⁷⁰ tokom 2022. godine nastavila je snažno da raste dostigavši najvišu vrijednost u oktobru od 10,6%, nakon čega se kretala silaznom putanjom, pa je na kraju 2022. godine iznosila 9,2%, a na kraju trećeg kvartala ove godine 4,3%. Posmatrano po zemljama, na kraju trećeg kvartala 2023. godine, inflacija je bila najviša u Hrvatskoj (7,4%), Sloveniji (7,1%) i Austriji (5,8%), a najniža u Holandiji (-0,3%), Belgiji (0,7%) i Grčkoj (2,4%). Prema glavnim sastavnim komponentama Harmonizovanog indeksa potrošačkih cijena (HIPC), cijene hrane, alkohola i duvana zabilježile su stopu rasta od 8,8%, energenata -4,6%, industrijskih proizvoda (neenergenata) 4,1%, dok su cijene usluga porasle 4,1%, pri čemu su njihovi doprinosi ukupnoj stopi inflacije iznosili 1,78 pp, -0,55 pp, 1,06 pp, odnosno 2,05 pp.

Budžetski deficit je u drugom kvartalu 2023. iznosio 2,9% BDP-a. Najveće suficite ostvarile su Litvanija (3,6%), Letonija (3,2%) i Luksemburg (1,9%). Najveće deficite zabilježile su Belgija (-0,2%), Njemačka (-1,1%) i Estonija (0,4%). Ukupni budžetski prihodi Eurozone u 2022. godini smanjeni su za 0,1 pp na 46,9% BDP-a, dok su budžetski rashodi smanjeni u većoj mjeri, za 1,7 pp, na 50,5% BDP-a.

Javni dug država Eurozone na kraju drugog kvartala 2023. godine smanjen je na 90,3% BDP-a (12,6 hiljade mlrd. eura) sa 90,9% BDP-a na kraju četvrtog kvartala prethodne godine. Najviši nivoi javnog duga zabilježeni su u Grčkoj, 166,5%, Italiji, 142,4%, i Francuskoj 111,9% BDP-a. Osim navedenih zemalja, javni dugovi Španije, Portugala i Belgije bili su iznad 100% BDP-a. S druge strane, najniži nivoi javnog duga zabilježeni su u Estoniji i Luksemburgu, iznosivši 18,5%, odnosno 28,2% BDP-a. Javni dugovi Slovačke, Malte, Holandije, Irske, Letonije i Litvanije bili su takođe ispod mastrihtskog kriterijuma od 60% BDP-a. Gledano prema finansijskim instrumentima, najviše duga odnosilo se na dužničke hartije od vrijednosti, 75,3%, a potom na kredite 12,5% i 2,5% na gotovinu i depozite.

⁶⁹ *European Economic Forecast, Autumn 2023, European Commission.*

⁷⁰ Harmonizovani indeks potrošačkih cijena (HIPC).

Tabela 8.2

Makroekonomske prognoze ECB za eurozonu za period 2022-2025, u %				
	2022.	2023.	2024.	2025.
realni BDP	3,4	0,7	1,0	1,5
privatna potrošnja	4,1	0,3	1,6	1,6
državna potrošnja	1,5	-0,1	1,1	1,4
bruto investicije u osnovna sredstva	2,9	1,7	-0,4	1,4
izvoz	7,3	1,3	2,5	3,1
uvoz	8,1	0,3	2,5	3,1
zaposlenost	2,3	1,2	0,2	0,2
stopa nezaposlenosti, % radne snage	6,7	6,5	6,7	6,7
HIPC	8,4	5,6	3,2	2,1
HIPC, isključujući energiju	5,1	6,4	2,9	2,2
HIPC, isključujući energiju i hranu	3,9	5,1	2,9	2,2
HIPC, isključujući energiju, hranu i promjene u indirektnim porezima	3,9	5,1	2,9	2,2
jedinični troškovi rada	3,2	5,8	3,5	2,4
zarada po zaposlenom	4,3	5,3	4,3	3,8
produktivnost rada	1,1	-0,5	0,8	1,3
saldo državnog budžeta, % BDP-a	-3,6	-3,2	-2,8	-2,9
strukturni saldo državnog budžeta, % BDP-a	-3,2	-3,0	-2,4	-2,5
javni dug, % BDP-a	91,4	89,0	88,6	88,5
saldo tekućeg računa, % BDP-a	-0,8	1,1	1,4	1,6

Izvor: ECB, septembar 2023. godine

8.3. Region

Prema procjeni Republičkog zavoda za statistiku **Srbije**, ekonomska aktivnost te države u trećem kvartalu 2023. godini ostvarila je rast od 3,6%. Realni rast zabilježen je u sektoru građevinarstva, 12,8%, u sektoru poljoprivrede, šumarstva i ribarstva 9,5% i sektoru industrije i snabdijevanja vodom i upravljanje otpadnim vodama, 3,4%. Posmatrano po agregatima BDP-a po potrošnoj metodi obračuna, realni rast zabilježen je kod izdataka za finalnu potrošnju domaćinstava, 1,3%, izdataka za finalnu potrošnju države, 1,7% i bruto investicije u osnovna sredstva, 4,1%. Realni pad zabilježen je kod izvoza i uvoza robe i usluga za 1,5% odnosno 1,2%.

Godišnja inflacija tokom trećeg kvartala 2023. godine kretala se silaznom putanjom i u septembru je iznosila 10,2%. Bazna inflacija u septembru iznosila je 8,2% međugodišnje. Referentna kamatna stopa povećana je za 25 baznih poena u julu, tako da je na kraju septembra iznosila 6,5%.

Stopa nezaposlenosti u trećem kvartalu 2023. godine iznosila je 9,0% i bila je ista kao u trećem kvartalu 2022. godine. Stopa zaposlenosti iznosila je 50,7%, a u odnosu na isti period prethodne godine veća je 0,5 pp. Prosječna neto zarada u periodu januar-septembar 2022. godine bila je nominalno veća za 15%, a realno 1% u odnosu na isti period prethodne godine.

Tekući račun platnog bilansa u drugom kvartalu 2023. godine zabilježio je deficit i iznosio je 2,5% BDP-a. Fiskalni suficit u drugom kvartalu 2023. iznosio je 3,5% BDP-a. Učešće javnog duga centralnog nivoa vlasti na kraju trećeg kvartala 2023. godine iznosilo je 51,3% BDP-a. U junu 2022. godine agencija *Standard and Poor's* promijenila je izgled kreditnog rejtinga Srbije sa pozitivnih na stabilne, uz zadržavanje samog rejtinga na BB+.

Prema podacima Agencije za statistiku **Bosne i Hercegovine**, ekonomija te države u drugom kvartalu 2023. godini ostvarila je rast od 1,2%. Posmatrano prema komponentama BDP-a po proizvodnoj metodi međugodišnji realni rast zabilježen je u djelatnosti – Informacije i komunikacije od 6%. Posmatrano prema komponentama BDP-a po potrošnoj metodi, rast je vođen povećanjem potrošnje domaćinstava od 1,7% i bruto investicija 6,7%.

U svim mjesecima trećeg kvartala 2023. godine godišnja inflacija je bilježila pozitivnu stopu rasta, koja je u septembru iznosila 4,1%. Stopa nezaposlenosti u drugom kvartalu 2023. godine iznosila je 13,1%, a stopa zaposlenosti 41,2%.

Prosječna mjesečna neto zarada u periodu januar-septembar 2023. godine ostvarila je nominalni rast od 13,3% u odnosu isti period prethodne godine. Učešće javnog duga u BDP-u iznosilo je 26,3% na kraju trećeg kvartala 2023. godine.

Hrvatska ekonomija zabilježila je realni rast od 2,8% u trećem kvartalu 2023. Posmatrano prema komponentama BDP-a po proizvodnoj metodi, rast u trećem kvartalu 2023. godine bio je vođen rastom u sektoru finansijskih djelatnosti i djelatnosti osiguranja od 7% i sektoru stručnih, naučnih, tehničkih, administrativnih i pomoćnih uslužnih djelatnosti od 5,9%. Posmatrano prema komponentama BDP-a po potrošnoj metodi, rast je vođen povećanjem finalne potrošnje domaćinstava od 3% i bruto investicija u fiksni kapital 6,1%.

Godišnja stopa inflacije u septembru iznosila je 6,7%. Stopa nezaposlenosti u septembru 2023. godine iznosila je 5,8%, i u odnosu na isti period prethodne godine manja je za 0,2 pp. Prosječna neto zarada u periodu januar-septembar 2023. godine bila je nominalno viša za 12,5%, a realno je viša 3,2% u odnosu na isti period prethodne godine.

Prema podacima Hrvatske narodne banke na kraju 2022. dug opšte države iznosio je 68,8%.

U tabeli 8.3 prikazani su ključni ekonomski pokazatelji po zemljama regiona za period od 2022 – 2024. godine, predstavljeni u relevantnim dokumentima MMF-a i Eurostat-a, pri čemu se podaci za 2023. i 2024. godinu odnose na prognoze MMF-a.

Tabela 8.3

Ključni ekonomski pokazatelji po zemljama regiona za period od 2022–2024. godine ⁷¹								
		Albanija	BiH	Crna Gora	Hrvatska	Kosovo	Sjeverna Makedonija	Srbija
Realni rast BDP, %	2022.	4.8	4.1	6.1	6.2	3.5	2.1	2.3
	2023.	3.6	2.0	4.5	2.7	3.8	2.5	2.0
	2024.	3.3	3.0	3.7	2.6	4.0	3.2	3.0
Inflacija, %	2022.	7.4	14.8	17.2	12.7	12.2	18.7	15.1
	2023.	3.8	2.2	5.1	6.2	1.5	5.7	8.2
	2024.	3.6	2.1	3.1	3.2	3.7	2.3	4.0
Nezaposlenost, %	2022.	11.1	15.4	-	6.8	-	14.4	9.4
	2023.	11.0	15.3	-	6.3	-	14.3	9.1
	2024.	11.0	15.3	-	5.9	-	14.1	9.0
Budžetski saldo opšte vlade, % BDP-a	2022.	-3.7	0.9	-4.2	0.4	-0.7	-4.5	-0.1
	2023.	-2.5	-1.1	-1.7	-0.8	-2.3	-4.7	-1.8
	2024.	-2.8	-1.3	-5.0	-1.7	-2.2	-3.4	-1.8
Tekući račun, % BDP-a	2022.	-6.0	-4.5	-13.2	-1.6	-10.5	-6.0	-6.9
	2023.	-6.0	-4.3	-10.7	-0.2	-8.1	-3.3	-2.3
	2024.	-5.9	-3.8	-11.3	-0.4	-7.4	-3.3	-3.2
BDP per capita, EU27 = 100	2022.	34	35	50	73	---	42	44
Kreditni rejting, S&P	rejting	B+	B+	B	BBB+	bez rejtinga	BB-	BB+
	izgledi	pozitivni	stabilni	stabilni	pozitivni		stabilni	stabilni

Izvor: MMF (WEO Database October 2023); Eurostat; tradingeconomics.com

⁷¹ Za indikatore 1-5 izvor podataka je MMF. Za indikator 6 izvor podataka je Eurostat. Za indikator 7 izvor podataka je *tradingeconomics.com*, pri čemu se podaci odnose na rejting dodijeljen od strane kreditne agencije Standard end Pairs, koji je bio važeći na kraju septembra 2023.